

Тижневий огляд

**Війна рф проти України:
енергетичний вимір**

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту «Прозорість Енергетичного Сектору», який виконує ГО «ДІКСІ ГРУП». Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО «ДІКСІ ГРУП» і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

1-7 квітня**Резюме**

- Станом на 8 квітня через бойові дії та технологічні порушення знеструмлено 398 населених пунктів.
- 3 квітня росіяни прицільно обстріляли одну із сонячних електростанцій у Дніпропетровській області, пошкоджено обладнання, виникла пожежа.
- 7 квітня на території окупованої Запорізької АЕС були завдані удари БПЛА, зафіксовано незначні ушкодження на даху купола реактора блоку 6 - МАГАТЕ. Немає жодних ознак пошкодження критично важливих систем ядерної безпеки.
- 4 квітня внаслідок російських обстрілів відключилася лінія 330 кВ, через яку ЗАЕС отримувала живлення від ОЕС, вже 6 квітня зусиллями українських фахівців її відновлено.
- Ядерна підкритична установка "Джерело нейтронів" 4 квітня втратила зовнішнє електропостачання через обстріл, перейшовши на аварійні дизель-генератори.
- Попри відсутність дефіциту в енергосистемі, "Укренерго" застосовувала обмеження. Протягом тижня діяли графіки погодинних відключень електроенергії у Харкові, в окремі дні - графіки аварійних відключень у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Кіровоградській, Полтавській та Сумській областях.
- Тим часом, через спад сукупного попиту індекс Base РДН значно знизилася – до 2 157,0 грн/МВт·год (-35,4%).
- Оператор газосховищ "Укртрансгаз" заявив про початок сезону закачування. За сезон відборів, що завершився, зі сховищ піднято 8,5 млрд куб. м газу, з них 6,7 млрд куб. м - на внутрішні потреби України.

- НКРЕКП прийняла зміни до Кодексу газосховищ, якими запроваджуються можливість користувачів газосховищ замовляти об'єднану потужність, замовляти потужність на базовий сезон закачування та базовий сезон відбору окремо, а також на декілька місяців в одному році зберігання.
- Регулятор також змінив порядок визначення граничних цін на балансуєчому ринку електроенергії. Починаючи з 10 квітня, вони не прив'язані до РДН, а фіксовані (максимальні ціни - 4 000 та 8 250 грн/МВт·год, залежно від часу доби, мінімальна ціна – 0,01 грн/МВт·год).
- "Гарантований покупець" отримав право зменшити рівень розрахунків із продавцем за "зеленим" тарифом на суму неоплаченої частки вартості врегулювання небалансу електроенергії та вартості відхилення.
- ENTSO-E схвалила приєднання "Укренаерго" до ІТС-механізму з 1 липня 2024 року.
- До Верховної Ради внесено законопроект, покликаний розблокувати видобуток газу на Сахалінському родовищі.
- Незалежний аудит "Укрнафти" підтвердив 23,6 млрд грн прибутку за результатами 2023 року.
- Уряд схвалив розпорядження про зміну складу конкурсної комісії з відбору кандидатів на посаду члена НКРЕКП.
- Кабінет Міністрів також схвалив розроблений Міненерго законопроект "Про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької атомної електричної станції".

Вплив війни

Атаки

За [даними](#) "Укренаерго", станом на 8 квітня через бойові дії та технологічні порушення в Україні залишались знеструмленими 398 населених пунктів. Ворожі атаки та, відповідно, припинення електро- та газопостачання, мали місце в кількох регіонах країни:

Харківська область. [1 квітня](#) знеструмлено 500 точок обліку; пошкоджено електромережі у 3 населених пунктах та [газопровід](#) середнього тиску. [4 квітня](#) через дронуву атаку пошкоджено обладнання енергооб'єкта, сталося займання. Також через обстріли Харкова [втратила](#) зовнішнє електропостачання ядерна підкритична установка "Джерело нейтронів". [7 квітня](#) пошкоджено обладнання однієї з високовольтних підстанцій, виникла пожежа. Також відключалась високовольтна розподільча лінія, без електропостачання залишилися підстанція та побутові споживачі. В ніч на [8 квітня](#) через обстріли відключилась високовольтна повітряна лінія та підстанція, яка живить побутових споживачів Харкова.

Донецька область. [1 квітня](#) знеструмлено близько 10 000 абонентів; [2 квітня](#) - 17 000 абонентів у 25 населених пунктах. Тієї ж доби [пошкоджено](#) електромережу, яка живить одну з шахт, підприємство призупинило роботу; також [поранено](#) трьох працівників Слов'янської ТЕС. [3 квітня](#) знеструмлювалася повітряна лінія 110 кВ та 14 100 [точок обліку](#) у 10 населених пунктах; [5 квітня](#) - 3 614 абонентів в одному з населених пунктів; [6 квітня](#) - 13 100 у 4 населених пунктах; [7 квітня](#) - 19 700 у 34 населених пунктах.

Дніпропетровська область. [3 квітня](#) відключалась повітряна лінія 150 кВ; у м. Дніпро після ворожого ракетного удару по навчальному закладу припинено [газопостачання](#) котельні. Крім того, ворог [обстріляв](#) одну із сонячних електростанцій, пошкоджено обладнання підприємства, виникла пожежа. За [словами](#) голови правління "Укренерго" Володимира Кудрицького, росіяни вперше прицільно вдарили по сонячній електростанції у тилу. Через [обстріли](#) селища в Нікопольському районі пошкоджено газопровід, без газопостачання майже 1 900 споживачів та 6 комунально-побутових об'єктів. [5 квітня](#) внаслідок обстрілів міста Нікополь пошкоджено кілька повітряних ліній, втратила потужність місцева СЕС. Загалом за добу [вимикалися](#) 10 175 споживачів; [6 квітня](#) - 595 споживачів; [7 квітня](#) - 1 844 споживачів. В ніч на [8 квітня](#) через бойові дії відключились 2 високовольтні лінії; внаслідок падіння уламків ракети стався вибух на території об'єкта газової інфраструктури, пошкоджено будівлі.

Запорізька область. [1 квітня](#) зафіксовано вибухи БПЛА на високовольтній підстанції та пошкодження обладнання. [4 квітня](#) через російські обстріли вимкнулась повітряна лінія 330 кВ "Запорізька ТЕС – Феросплавна", яка є резервним джерелом живлення для тимчасово окупованої Запорізької АЕС. Також через обстріли [знеструмлено](#) 2 258 абонентів на прифронтових територіях. [5 квітня](#) без світла залишились 76 абонентів у 4 населених пунктах. В ніч на [8 квітня](#) ворог завдав удару по високовольтній підстанції, є пошкодження обладнання.

Кіровоградська область. [1 квітня](#) відключалися 4 повітряні лінії 10 кВ. [2 квітня](#) внаслідок атаки БПЛА сталося загоряння обладнання на одній із високовольтних підстанцій.

Херсонська область. [5 квітня](#) знеструмлено 541 абонент у 3 населених пунктах.

Одеська область. [5 квітня](#) росіяни атакували об'єкти енергетичної інфраструктури, пошкоджено частину обладнання, знеструмлення споживачів не було.

Сумська область. [3 квітня](#) уламками снарядів пошкоджено газопровід. [4 квітня](#) вимикалась повітряна лінія 10 кВ (знеструмлено 157 споживачів); [5 квітня](#) - 3 повітряні лінії (без електроенергії 443 абоненти у 7 населених пунктах). [7 квітня](#) під час обстрілу знеструмлювалася підстанція, вимикалися побутові споживачі.

Чернігівська область. [5 квітня](#) внаслідок обстрілу з боку російського кордону пошкоджено повітряну лінію, знеструмлено 704 споживачі у 5 населених пунктах.

Ядерна та радіаційна безпека

Генеральний директор Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Рафаель Маріано Гроссі [заявив](#), що в неділю 7 квітня на території Запорізької АЕС були завдані удари безпілотників, зафіксовано незначні опіки верхньої частини даху купола реактора блоку 6 і подряпини на бетоні. Немає жодних ознак пошкодження критично важливих систем ядерної безпеки або безпеки на майданчику АЕС.

Команда МАГАТЕ [повідомила](#), що експерти спостерігали залишки дронів у трьох місцях падіння. На одному з них, біля лабораторії, вони побачили плями крові поряд із пошкодженим військовим транспортним засобом. Експерти повідомили, що протягом дня на місці чули вибухи та стрілянину. Крім того, команда МАГАТЕ почула звуки артилерійського вогню поблизу ЗАЕС.

04 квітня, о 10:06 внаслідок російських обстрілів, [відключилася](#) зовнішня повітряна лінія 330 кВ "Запорізька ТЕС — Феросплавна", через яку тимчасово окупована Запорізька АЕС отримувала живлення від української енергосистеми задля забезпечення власних потреб. 6 квітня о 18:09 [зусиллями](#) українських фахівців роботу лінії відновлено.

Групи МАГАТЕ на Хмельницькій, Рівненській та Південно-Українській АЕС, а також на майданчику Чорнобильської АЕС [повідомили](#), що ядерна безпека продовжує підтримуватися, незважаючи на численні повітряні атаки протягом останнього тижня.

Ядерна підкритична установка "Джерело нейтронів", 4 квітня о 08:30 ранку [втратила](#) зовнішнє електропостачання під час обстрілу м. Харків військами РФ. Система аварійного енергозабезпечення спрацювала в штатному режимі, включені в роботу аварійні дизель-генератори. Радіаційна ситуація на майданчику в межах норми.

Контрзаходи

За [словами](#) голови правління "Укренерго" Володимира Кудрицького, для забезпечення енергосистеми від масованих ракетних обстрілів необхідно переходити до децентралізації генеруючих потужностей. Це означає заміну великих електростанцій на сотні малих, що будуть менш вразливими до атак. Нові генеруючі об'єкти мають бути різного типу, включаючи газові електростанції, установки зберігання енергії, генеруючі установки на біомасі та біогазі/біометані. Приватні інвестори, які можуть побудувати такі об'єкти, потребують стабільних умов і розуміння механізмів окупності. Також важливо розв'язати проблему боргів, зупинивши їх зростання і залучивши фінансову підтримку для погашення накопичених боргів.

2 квітня Кабінет Міністрів [схвалив](#) розроблений Міненерго законопроект «Про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької атомної електричної станції». Законопроектом визначаються місця розміщення енергоблоків, кількість реакторів, їх типи і загальні характеристики, а також загальні вимоги до проектування та будівництва. Зазначається, що реалізація проекту здійснюватиметься виключно за рахунок коштів АТ «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» із залученням кредитних можливостей, без використання коштів з державного бюджету України.

Міністр енергетики Герман Галущенко [зазначив](#), що навіть в умовах війни Україна залишається вірною цілям «зеленого» переходу і розвиває потужності ВДЕ. Втім, за його словами, атомна енергетика також залишається ключовим виробником електричної енергії, частка якої в електроміксі становить понад 55%.

Під час засідання Координаційного штабу з питань розгортання та організації роботи Пунктів Незламності [повідомили](#), що для ефективного використання ресурсів та у зв'язку з настанням стабільно теплої погоди, частина Пунктів Незламності переводяться в режим «готові до відкриття», з урахуванням потенційних загроз та обмеження постачання електричної енергії. У разі надзвичайної ситуації їх буде розгорнуто впродовж 2 годин. На сьогодні в країні створено 13 320 пунктів незламності – це 110% від планової кількості. За даними місцевих адміністрацій, усі вони забезпечені базовим обладнанням для надання відповідних послуг населенню: запас палива, генератори, старлінки. Вже працюють 12 674 пункти, до відкриття у разі потреби готові ще 646.

Тим часом, заступниця керівника Офісу Президента Ірина Мудра [повідомила](#) про початок роботи міжнародного Реєстру збитків від російської агресії. Реєстр розпочне прийом заяв для категорії АЗ «Пошкодження або знищення житлового нерухомого майна» для постраждалих фізичних, юридичних осіб. Також триває робота над створенням Компенсаційної комісії, яка присуджуватиме виплати.

Пульс ринків

► Електроенергетика

Робота енергосистеми

Відповідно до повідомлень ["Укренерго"](#) та [Міненерго](#), попри відсутність дефіциту в енергосистемі, диспетчерському центру "Укренерго" доводиться застосовувати обмеження споживання електроенергії в центральних та східних регіонах країни. Це пов'язано зі знищенням або пошкодженням мережевої та виробничої інфраструктури. Так, протягом тижня діяли графіки погодинних відключень електроенергії у місті Харків та в окремі дні застосовувалися графіки аварійних відключень у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Кіровоградській, Полтавській та Сумській областях.

Через погодні умови та мережеві обмеження, в енергосистемі України виникав профіцит електроенергії. Для збереження безпечної роботи системи "Укренерго" обмежувала роботу об'єктів ВДЕ (1, 3, 6, 7 квітня в обсязі 18,7 тис. МВт·год) та залучала аварійну допомогу з Польщі у вигляді термінової передачі надлишків (3 квітня - 1,5 тис. МВт·год). Крім того, Україна надавала аварійну допомогу Польщі (5 квітня у вигляді передачі 2,2 тис. МВт·год електроенергії).

5 квітня виведено в плановий ремонт один енергоблок АЕС; в енергосистемі України працюють 7 атомних блоків.

Через **технологічні порушення 1 квітня** відключилось обладнання на підстанції на Одещині зі знеструмленням споживачів. У Сумській та Чернігівській області без електроенергії залишилися понад 1 300 абонентів. **2 квітня** відключилась повітряна лінія 10 кВ на Сумщині, знеструмлено 503 абоненти у 5 населених пунктах. **3 квітня** відключались повітряні лінії на Сумщині (10 кВ, без електроенергії 115 споживачів), Київщині (110 кВ, вимикалися житлові багатоповерхівки та 29 установ у центральній частині Києва), у місті Кривий Ріг (150 кВ, знеструмлювався електротранспорт, місцева ТЕЦ, побутові та промислові споживачі). **4 квітня** відключалися 4 лінії 10 кВ у Кіровоградській області. **5 квітня** відключалися повітряні лінії на Кіровоградщині, Сумщині та Харківщині; на Дніпропетровщині знеструмлено 16 222 абонентів. **7 квітня** без світла залишилися 2 937 абонентів у Запорізькій області, 2 376 - в Одеській та 1 351 - у м. Києві.

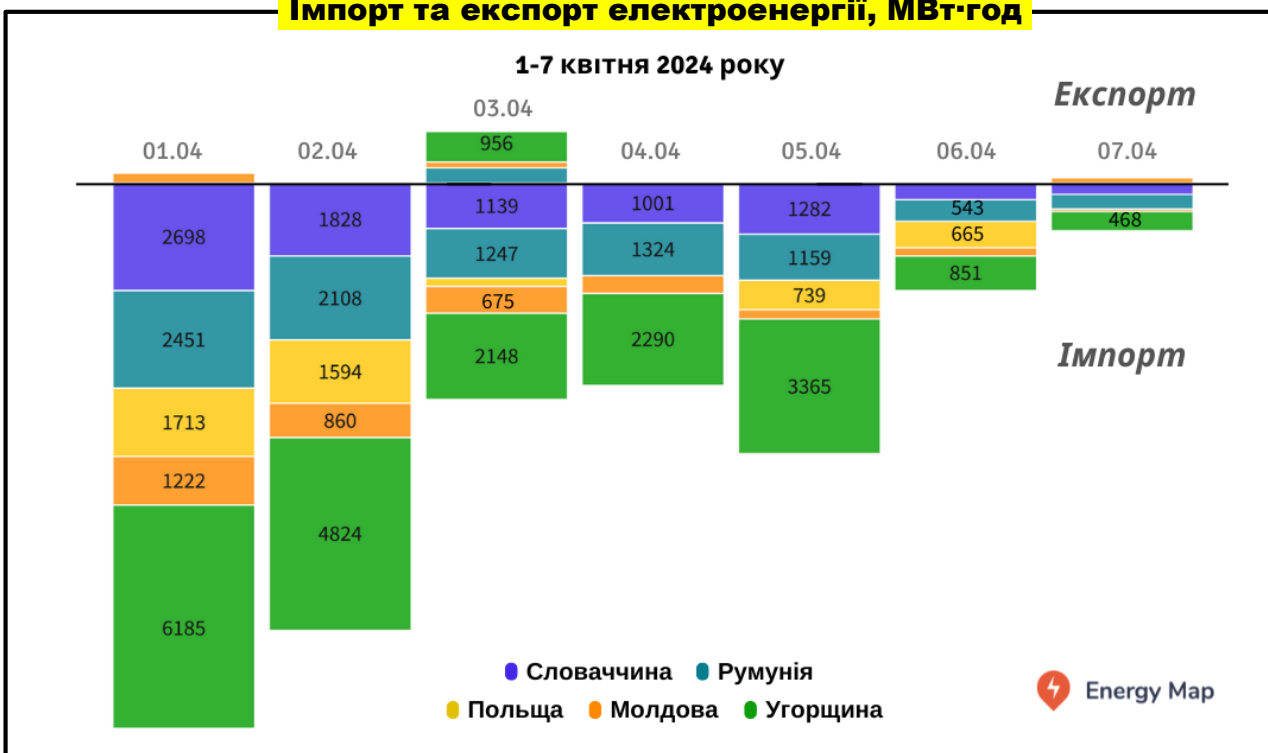
Через **негоду** 3 квітня в Україні знеструмлено 337 населених пунктів, найбільше - у Київській (180), Чернігівській (58) та Житомирській (48) областях.

За даними [НКРЕКП](#) та [ENTSO-E](#), протягом тижня комерційний імпорт електроенергії здійснювався із 5 країн (Молдова, Польща, Румунія, Словаччина, Угорщина) в обсязі 46,6 тис. МВт·год, що на 48% менше за показник попереднього тижня. Експорт електроенергії здійснювався в незначних обсягах 1-3 та 7 квітня до Молдови, Румунії та Угорщини в обсязі 1,8 тис. МВт·год (+16%).

Напрямок міждержавного перетину	Дні постачання	Обсяг постачання, тис. МВт·год	Динаміка до попереднього тижня	Діапазон потужності, МВт
Молдова - Україна	усі	3,7	-3%	2-239
Польща - Україна	1-3 та 5-6 квітня	4,9	-52%	10-255
Румунія - Україна	усі	9,2	-52%	5-255
Словаччина - Україна	усі	8,6	-50%	1-255

Угорщина - Україна	усі	20,1	-48%	7-680
Україна - Молдова	1-3 та 7 квітня	0,5	-27%	9-20
Україна - Польща	-	-	-	-
Україна - Румунія	3 квітня	0,4	-0,3%	26-71
Україна - Словаччина	-	-	-	-
Україна - Угорщина	3 квітня	1,0	минулого тижня не здійснювався	65-178

Імпорт та експорт електроенергії, МВт·год

Джерело: [EnergyMap](#)

Розподіл доступу до пропускної спроможності міждержавних перетинів за результатами добових аукціонів

Напрямок міждержавного перетину	Кількість учасників / переможців аукціону	Гранична ціна, євро за МВт·год	Дохід від розподілу, тис. євро	Дохід "Укренерго" від розподілу, тис. грн
Молдова - Україна	5-7	0,01-51,13	25,5	538,4
Польща - Україна	3-4 / 2-4	0,02-35,68	72,0	1 519,2
Румунія - Україна	7-11	0,01-48	204,3	4 310,5
Словаччина - Україна	9-13 / 6-9	0,12-62,27	289,2	6 106,4
Угорщина - Україна	4-5 / 3-5	0,01-67,7	564,7	11 914,1
Україна - Молдова	1-3 (3 та 7)	0,01-3 (3)	0,2	3,8

	квітня)	квітня)		
Україна - Польща	-	-	-	-
Україна - Румунія	2 (3 квітня)	5	1,9	40,4
Україна - Словаччина	1 (7 квітня)	-	-	-
Україна - Угорщина	4 / 2 (3 квітня)	5,51-15,28	7,1	149,7

Функціонування ринку

Ринок двосторонніх договорів (РДД): Після двотижневої активізації інтенсивність торгівлі на "Українській енергетичній біржі" ("УЕБ") істотно скоротилася. Упродовж 1-7 квітня на "УЕБ" було [проведено](#) 7 односторонніх аукціонів з купівлі/продажу електроенергії (2 у комерційних та 5 у спеціалізованих секціях). Серед ініціаторів торгів були "Гарантований покупець", "Укргідроенерго", "ДТЕК Західенерго", "ДТЕК Дніпроенерго", "Акваресурс-1", постачальники універсальних послуг, оператори систем розподілу та інші. Загалом на "УЕБ" було реалізовано 887,1 тис. МВт·год (-54% порівняно з попереднім тижнем). Місячний індекс Base РДД на квітень залишився на рівні 2 662,5 грн/МВт·год (+10,5% порівняно з березнем).

Результати торгів за 1-7 квітня:

Компанія	Обсяг продажу, тис. МВт·год	Тип пропозиції	Ціна, грн/МВт·год	Період постачання
"Гарантований покупець"	24,7	блочні позиції денних годин	1 570,0 – 2 603,5	перша декада квітня
"Укргідроенерго"	25,2	базове навантаження	2 701,2	квітень
"ДТЕК Дніпроенерго", "ДТЕК Західенерго"	820,6	блочні позиції	1 900,0 – 2 910,0	друга та третя декади квітня
"Акваресурс-1"	2,2	блочна позиція (20-07 год.)	2 702,1	квітень

У комерційних секціях компанії здійснювали купівлю/продаж електроенергії навантаженням індивідуального профілю.

Ринок "на добу наперед" (РДН): За даними сервісу [Energy Map](#), впродовж 1-7 квітня ціни на РДН демонстрували високу [волатильність](#): відхилення погодинних цін від прайс-кепів варіювало у діапазоні від 0 до 99,3% і в середньому становило 61,1%. Кількість випадків істотних цінових відхилень (50% і більше) від верхніх прайс-кепів спостерігалася у 67,9% розрахункових періодів (годин тижня). При цьому, кількість годин, коли ціни перебували впритул (із відхиленням менше 1%) або на рівні прайс-кепів, істотно зменшилася і спостерігалася впродовж 3% розрахункових періодів.

Середньогодинна ціна електроенергії за тиждень (індекс Base РДН) значно знизилася – до 2 157,0 грн/МВт·год (-35,4% до попереднього тижня), тоді як середньозважена добова ціна [варіювала](#) у діапазоні 1 251,2 – 3 185,1 грн/МВт·год.

При цьому, співвідношення між добовими індексами Base РДН на ринках країн Східної Європи (Польщі, Угорщини, Румунії, Словаччини) та України третій тиждень поспіль істотно [коливалися](#), перебуваючи у межах 0,41-2,20.

Сумарний обсяг реалізації електроенергії на РДН України помірно [зменшився](#) – до 452,1 тис. МВт·год (-15,4%). Щоденний обсяг торгівлі варіював у діапазоні 50,2-80,2 тис. МВт·год. В цілому РДН залишався профіцитним: співвідношення між сумарним добовим обсягом заявок на продаж та купівлю електроенергії коливалося у межах 1,33-1,75. Відносне зростання профіцитності РДН за тиждень було спричинене відносно більшим скороченням попиту: сукупна пропозиція зменшилася до 661,7 тис. МВт·год (-1,5%), попит скоротився до 453,3 тис. МВт·год (-17,3%). При цьому, впродовж 1,2% розрахункових періодів на РДН спостерігався дефіцит. У структурі купівлі [переважали](#) постачальники (87,1-91,8%), частка операторів мереж становила 8,2-12,8%, решта (до 0,1%) належала виробникам.

Згідно з [даними](#) АТ “Оператор ринку”, продана на РДН та ВДР у 2023 році електрична енергія, була вироблена з таких джерел:

- безвуглецеві та вуглецево нейтральні джерела (58,08%): ВДЕ – 34,87%, ядерне паливо – 23,21%;
- вуглецеві джерела (30,84%): природний газ – 17,67%, вугілля – 10,50%, мазут – 2,67%;
- інші джерела – 3,81%;
- невизначені джерела (по яким учасники ринку не надали інформацію) – 7,28%.

Політика та регулювання

Регулятор [змінив](#) порядок визначення граничних цін електричної енергії на балансуєчому ринку. Відповідно, починаючи з 10 квітня, величини граничних цін визначатимуться не як коефіцієнт до погодинних цін на РДН, а матимуть фіксовані величини (без прив'язки до РДН):

- максимальні ціни з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00 – 4 000 грн/МВт·год; з 07:00 до 23:00 – 8 250 грн/МВт·год;
- мінімальна ціна – 0,01 грн/МВт·год.

Регулятор [вніс зміни](#) до Постанови від 25 лютого 2022 року № 332 “Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану”, де передбачив, що гарантований покупець має право зменшити рівень розрахунків із продавцем за “зеленим” тарифом на суму неоплаченої частки вартості врегулювання небалансу електричної енергії та вартості відхилення.

Також, Регулятор [оприлюднив](#) проект постанови “Про затвердження Змін до Правил ринку”, що передбачає удосконалення механізму подачі пропозицій на аукціони допоміжних послуг та балансуєчого ринку та Порядку надання послуги зі зменшення навантаження ВДЕ з підтримкою.

ENTSO-E [схвалила](#) приєднання “Укренерго” до ІТС-механізму з 1 липня 2024 року. Цей механізм забезпечує операторам систем передачі (ОСП) країн Європи прозорий принцип компенсації витрат за використання міждержавних інтерконекторів при транзиті електроенергії. Інфраструктурні витрати та технологічні втрати в системі передачі України при транзиті електроенергії з європейських країн будуть компенсуватися “Укренерго” ОСП енергосистем ENTSO-E. В свою чергу, “Укренерго” сплачуватиме частку за транзит української електроенергії мережами країн-сусідів. Розмір компенсації буде залежати від річних обсягів міждержавних перетоків в магістральній мережі.

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 31 березня-6 квітня коливався у межах 40,5-43,6 млн куб. м на добу, тобто лише 37-40% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м). Середньодобовий транзит у звітному тижні становив 42,1 млн куб. м (майже відповідає показнику попереднього тижня).

Водночас, фізичний імпорт газу з Угорщини за звітний тиждень становив 24,9 млн куб. м (-28%). Ймовірно цей імпорт або його частина проходять через Україну транзитом і транспортуються до Молдови, Польщі або Словаччини. Також частина цих надходжень може закачуватись в українські ПСГ для зберігання.

Разом з тим, тривав фізичний експорт газу з України. В умовах заборони на експорт ресурсу українського видобутку, мова може йти про: а) відібраний зі сховищ газ нерезидентів, які раніше закачали його для зберігання у режимі "митного складу", б) транзит неросійського газу через територію України. Обсяг такого експорту 31 березня-6 квітня зменшився до мінімальних значень та становив 2 млн куб. м (-56%), які були транспортовані через точку з'єднання з Польщею "Дроздовичі". Ймовірно, фізичний експорт відбувався також до Словаччини та Молдови, проте визначити його обсяги неможливо через паралельні транзитні потоки російського газу.

Комерційні потоки на вхід в українську ГТС з Угорщини майже відповідали фізичним показникам (25 млн куб. м). З них 23,8 млн куб. м. були протранспортовані в режимі "шорт-хол" (послуга оператора, що дозволяє отримувати знижку на транспортування між визначеними міждержавними точками входу та виходу), 20 млн куб. м - в режимі "митного складу".

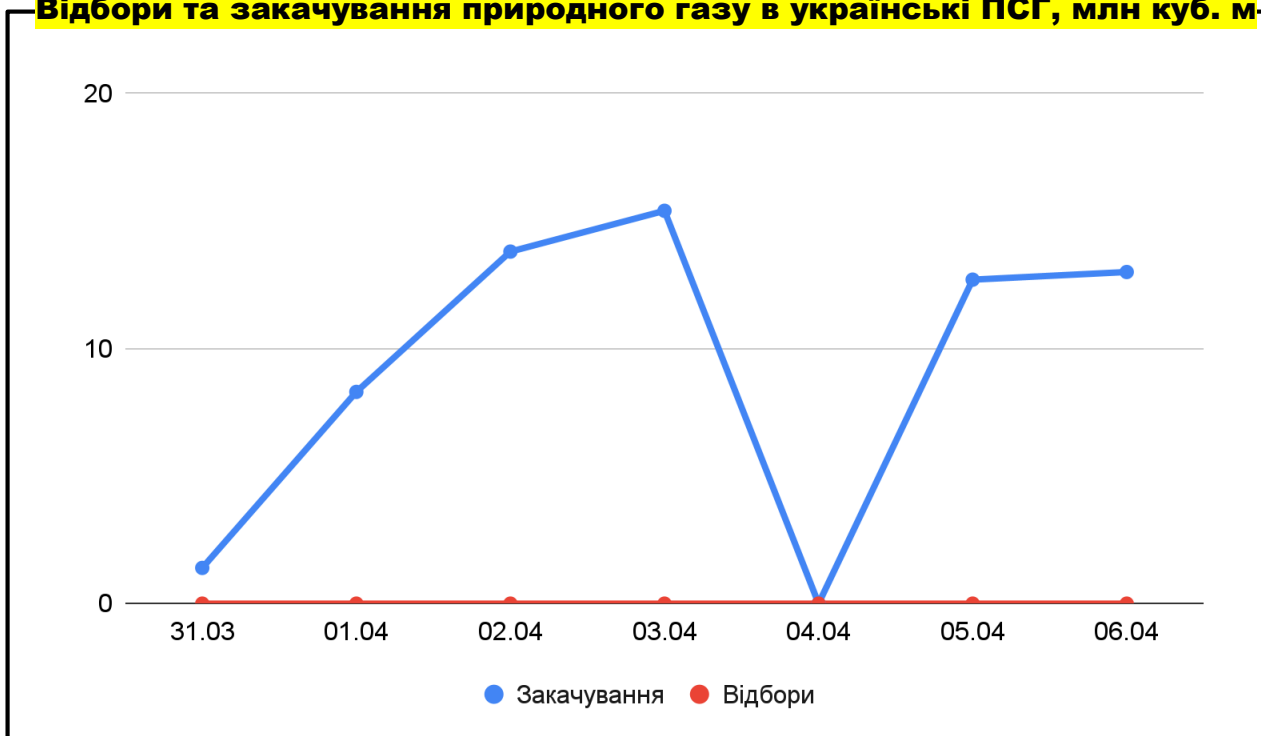
Комерційний експорт газу відбувався через віртуальну точку з'єднання з Польщею і становив 0,9 млн куб. м (з них 0,1 млн куб. м - в режимі "митного складу"). Також ймовірно частина обсягів, які йдуть на вихід з ГТС до Молдови та Словаччини, є транспортуванням газу, який або раніше зберігався іноземними компаніями в українських ПСГ або надійшов з Угорщини. Таке припущення пов'язано з тим, що обсяги газу, який транспортувався на вихід з ГТС в режимі "митного складу", значно перевищують показники комерційного експорту до Польщі та становлять 18,5 млн куб. м (-33%). Так само, у звітному тижні на вихід з ГТС було протранспортовано 19,3 млн в режимі "шорт-хол" (+8%), що ймовірно є транзитом газу з Угорщини.

Підземні сховища газу

За [даними](#) платформи AGSI, станом на 6 квітня в українських ПСГ зберігалось 3,42 млрд куб. м газу, або 11,36% (+0,27% у порівнянні із 30 березня) від сукупного робочого обсягу (без урахування 4,662 млрд куб. м газу "довгострокового зберігання"). Оператор сховищ "Укртрансгаз" [заявив](#) про початок сезону закачування. За звітний тиждень закачування газу в сховища сумарно становило 64,6 млн куб. м. Середньодобовий обсяг закачування становив 9,2 млн куб. м.

За сезон відборів, що завершився, з ПСГ було [піднято](#) 8,5 млрд куб. м природного газу, з них 6,7 млрд куб.м - на внутрішні потреби України.

Відбори та закачування природного газу в українські ПСГ, млн куб. м

Джерело: [AGSI](#) (всі показники отримані розрахунковим шляхом через ділення первинних показників у МВт·год на коефіцієнт переведення 10,595 кВт·год/куб. м).

Функціонування ринку

На "Українській енергетичній біржі" протягом [торгових сесій 1-5 квітня](#) заявки на купівлю-продаж газу подавали 6 компаній (4 продавці та 3 покупці, ТОВ "Крафт Енерджи" подавало заявки як продавець та покупець). У звітному тижні на "УЕБ" було подано заявок на купівлю-продаж газу обсягом 246,8 млн куб. м (-14,6% в порівнянні з попереднім тижнем) сукупною стартовою вартістю 2,8 млрд грн (-13,1%). Середньозважена стартова ціна всіх заявок - 11,34 грн за куб. м (без ПДВ) (-1,7%).

У звітному тижні було закуплено 38,6 млн куб. м газу за середньозваженою ціною 11,46 грн за куб. м (без ПДВ) (+2,8%). 84,7% ресурсу було куплено ГПК "Нафтогаз Трейдинг", 15,3% - продано ПАТ "Укрнафта". 76,9% обсягів газу реалізовано у віртуальній торговій точці (передача в ГТС), 23,1% - з передачею у сховищах. 87% реалізовано з поставкою у квітні, 13% - в травні 2024 року.

Політика та регулювання

У Верховній Раді зареєстровано [законопроект](#) "Про внесення змін до Кодексу України про надра щодо запобігання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України". Положення акту доповнюють статтю 16-2 Кодексу, і передбачають, що спецдозвіл на користування надрами може надаватись без проведення аукціонів за умови, якщо Рада національної безпеки і оборони України (РНБОУ) прийме рішення про здійснення невідкладних заходів із розв'язання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України, зокрема, з метою уникнення збоїв у енергопостачанні. Такий спецдозвіл видається компаніям: 1) корпоративні права яких були передані державним компаніям на підставі договору управління активами, укладеним з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами (АРМА), 2) корпоративні права яких

примусово відчужені або вилучені у власника в умовах правового режиму воєнного стану 3) майно (активи) чи корпоративні права яких примусово вилучені відповідно до Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів». Спецдозвіл видається на період дії воєнного стану та діє протягом 12 місяців після його припинення або скасування. Як впливає з [пояснювальної записки](#) до законопроекту, він покликаний вирішити питання розблокування видобутку газу на Сахалінському родовищі.

Кабмін [ухвалив](#) розпорядження про зміну складу конкурсної комісії з відбору кандидатів на посаду члена НКРЕКП. Новими членами конкурсної комісії стали Сергій Ермілов, Олексій Костромов та Юлія Підкоморна, які замінили Олексія Рябчина, Світлану Голікову та Олега Прохоренка.

НКРЕКП ухвалила [постанову](#) про внесення змін до Кодексу газосховищ, якими, серед іншого, запроваджуються можливість користувачів ПСГ замовляти об'єднану потужність (тобто бронювати одночасно робочий обсяг ПСГ на цілий рік, потужності відбору та закачування). Також зміни передбачають створення оператором ПСГ до 1 червня 2024 року інформаційної платформи для надання послуг зберігання (закачування, відбору) газу. Крім того, зміни передбачають розширення періодів розподілу потужностей ПСГ, зокрема надання можливості замовляти потужність газосховищ на базовий сезон закачування та базовий сезон відбору окремо, а також на декілька місяців в одному році зберігання. Новий акт запроваджує європейську практику надання доступу до газосховищ шляхом розподілу потужності з правом зберігання, закачування та/або відбору однакового обсягу газу протягом кожної газової доби для відповідного періоду розподілу потужності. Також процедуру розподілу потужностей ПСГ синхронізують з термінами розподілу потужності на міждержавних з'єднаннях та внутрішніх точках ГТС.

► **Нафта та моторні палива**

Міжнародна компанія Grant Thornton [завершила](#) незалежний аудит ПАТ «Укрнафта». За результатами 2023 року прибуток компанії склав 23,6 млрд грн. Дивіденди за минулий рік вдвічі перевищують кумулятивний результат останніх десяти років.

Міжнародна співпраця

Міністр енергетики України Герман Галущенко [провів](#) зустріч з Надзвичайним і Повноважним послом Сполучених Штатів Америки в Україні Бріджит Брінк. Ключова тема розмови - потреби української енергетичної інфраструктури, яка зазнала пошкоджень внаслідок останніх російських атак. Пані Посол своєю чергою зазначила, що Сполучені Штати готові допомагати у відновленні енергосектору та підготовці до наступного опалювального сезону. Окремо під час зустрічі обговорювалися питання співпраці щодо посилення фізичного захисту енергооб'єктів, а також заходи для децентралізації генерації до початку наступного опалювального сезону, а саме потреби у встановленні додаткових потужностей розподіленої генерації.

Крім того, очільник міністерства енергетики України [провів](#) онлайн-зустріч з міністром енергетики Литви Дайнюсом Крейвісом. Ключова тема розмови - допомога українському енергосектору. Дайнюс Крейвіс наголосив, що Литва готова підтримати Україну і передати устаткування, що допоможе провести відновлювальні та ремонтні роботи. Зокрема, розглядається можливість передачі

ще одного потужного автотрансформатора. Сторони домовилися, що незабаром Литву відвідає група українських енергетиків з компаній державного і приватного секторів. Під час візиту українські фахівці відвідають низку литовських енергетичних об'єктів для верифікації обладнання, яке згодом буде передано українському енергетичному сектору. Зокрема, йдеться про великогабаритне устаткування для теплових електростанцій, що є надзвичайно важливим для української енергетики, яка втратила через атаку ворога значний обсяг саме теплової генерації.

Україна та Фінляндська Республіка [підписали](#) Угоду про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку, в рамках якої Фінляндія, серед іншого, продовжуватиме співробітництво з Україною з питань енергетичної безпеки та допомагатиме Україні відбудовувати її енергетичний сектор відповідно до принципів екологічного переходу, сучасних технологій та енергоефективності, наприклад, демонструючи підтримку країн Північної Європи шляхом фінансування Північної екологічної фінансової корпорації (НЕФКО) для отримання прямих або непрямих екологічних чи кліматичних переваг.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних періодичних джерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних компаній. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та сторінок у соцмережах, в окремих випадках - також повідомлень у медіа. Щодо підписки, коментарів та інших питань просимо писати на author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ЕНЕРГОСЕКТОР

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення. У списку потреб - понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства](#).

[Сторінка Енергетичного Співтовариства](#)

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, перейдіть за [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).